

Микола ТКАЧ

**ЧАС
ЛЮБОВІ
І БОЛЮ**

Микола Ткач

ЧАС ЛЮБОВІ І БОЛЮ

поезія

Київ
«Видавництво «Фенікс»
2016

УДК 821.161.2'06-1

ББК 84(4Укр)6-5

Т48

Видано за підтримки виконавчого органу
Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

Ткач М.М.

Т48 Час любові і болю : поезія / М. М. Ткач. – Київ :
«Видавництво «Фенікс», 2016. – 208 с.

ISBN 978-966-136-377-8

Історія людства просякнута війнами, лихоліттями та людськими стражданнями, що пов'язані з війною. Сучасні ідеологи намагаються переконати, що нібито найвищою цінністю є фізіологічне людське життя, схилиючи, тим самим, людину до упокорення й рабства. Але останні події в Україні наочно показали, що саме Гідність і Воля є виразником української ментальності й українського духу.

Ця тематика розлого постає у новій книзі відомого поета й етнологі Миколи Ткача, яка охоплює далекі події середньовіччя та козацької доби, події визвольних змагань ХХ ст. та сьогоденної боротьби українців з московськими окупантами і їх найманцями.

ББК 84(4Укр)6-5

УДК 821.161.2'06-1

Зміст

ОБІЧ ШЛЯХУ ЛЕЖУ Я	4
Ми хліб, як завжди, здобуваєм в поті.	5
Ще здається вчора млів од мук.	6
У криниці української історії	7
Жахнулась кров'ю	7
Бачу тугу велику.	8
Пролог	10
Думка	11
Осінній жаль упав на струни кобзи	12
Якби я був Байдою Вишневецьким.	14
Говоритиму сам до себе	15
Я чую біль	19
Щойно ти повернешся	20
Біжить моє дитинство	21
Про що ти хотів сказати, Лелю.	23
Мене Микула звати. Певна річ.	24
Здобуду слово. Напишу: земля.	26
Живе в мені незримо й вічне я.	27
Де кров упала – там твоя земля	28
Міста великі прірвою нас манять	29
Крізь порубцьовані долоні	30
Ще навіть літа не було	31
1941-й	32
Уривок з фронтового листа.	33
На світанні рано вийшла вона в поле.	34
Удовина балада.	35
Не знали Ви, як сказав би Довженко	36
Край шляху мріє тополина.	37
За осіннім падолистом	38
Де січовий стрілець.	39
За владу Ра!	40
Чуття перестороги.	42
Сваталися козацьким маршем	43

Ми б обвінчалися ще на Покрову	44
Спочатку нас розвели	46
Конаю прицвяхований	48
Ти шукаєш мене	49
Ніч огорнула	50
Посивілі вдови не витертою сльозою	51
Спускаємося з гір	52
Чорна рілля із пісні	53
У тому лісі	54
Виростала земля із руйновищ і воєн	55
Історія, як і буття	56
Опікується тобою душа моя	57
Сьогодні Маковія, Перший Спас	58
У серці спокій	60
Чую голос	61
Ти тут. Ти є. Зазвично помовчім	62
Око риби і лезо ножа	63
Утрата	64
На тарелю	65
Цей ночі плин і зорі над лиманом	66
Ти приходиш до мене у снах	67
Сню тобою	68
Змордувався й змарнів	69
Степ донецький для хлопців виліг	70
Медитація на митарстві першого дня	71
Там на сході... А може сон це	74
Щоночі прокидаюся в маренні	75
Під прицілом московського мінометника	76
Великий рушак або Великдень	77
Просіялось небо. Зросилася роц	77
Притча про Каїна і Авеля	78
Забуто про війни	79
Слово мое	80
Земля суха	81
Навшпиньках підіймаюся	82
Їх було двоє. Чорна згряя	83
Сховаю в серці всі образи	84

Вишиванки	85
Бігло сонце за воза колесом	87
Ніч глуха. Хоч стрель – і вцілиш в око	88
Зупинився мій день.	89
Під Іловайськом їх лягло за сто.	90
Лежить відірвана рука	91
Мені і досі, хоч убий	92
Коли кинули до підвалу	93
Ти знов прийшла. Навіщо ти прийшла? . . .	94
У горщику ховається твій зміст.	95
Іду поміж розквітлих соняшників.	96
Трави чорніли і води.	97
І спогадалися ті дні	98
Балада про вояка	99
Холодна бруківка.	100
Він із бою виніс диму запах.	101
Ніщо не змінює: ні час	102
Тут місця вже нема живого.	103
Із фронтового щоденника	104
Із болем згадую Степана.	105
Тарасе, це вже не Кавказ	106
Ось воно – ударила гармата.	107
Із тиші ранкового саду	108
Весняний шум діброви.	109
Я тут лежу – уже сніги розтали	110
Сповідь «ветерана-енкаведиста».	111
Дозріло жито. Соняшник цвіте.	112
Не цвітійть, майори, не цвітійть.	113
Гілка старої берези	114
Квітучі луки, берег і ріка	115
Торкнулась думка нитки слова.	116
Почув твій голос і на серці радо.	117
Спека нестерпна.	118
Не спиться.	119
Печаль моя до кінця днів моїх	120
Блакить небес упала на ріллю.	121
Квітка болю розквітла червоно	122

Згадався сон	123
До мене йдуть розстріляні дерева	124
У шпиталі	125
Душа моя ще ходить коло тебе	127
Синій простір вікна і продивлені очі	128
Холодний чай і чорна кава	129
Лісна	129
Ранкове сонце	131
Від села йшов стежкою поміж житами	133
До могили не добіжиш	134
Війна десь там. А тут – неспокій	135
Ось і сузір'я Лебеда	136
Грішне око моє	137
Я повертався додому	138
Оце безсоння: спокій, тиша	139
Нічні візії	140
Здається, що ти мене покинула надовго	141
Дума про 33-й	142
ХОЛОДНИЙ ЯР	148
Одного куля наздогнала	149
Зупинився час	150
Час після смеркання	151
Визволяли село без напасти	152
Сонце з двору встало	153
З ночі прийшла облава	154
Страшно стати полоненим	155
Є зміст вогню. В нім – профіль ката	156
Коли вертався до села	157
Знов поміж нами мовчання	158
Спас на яблуках	159
Не треба тішитися оманю	161
Холодноярський ліс колядує	162
Був бій. Чекісти звідусюди	163
Смерть Андрія Чорноти	164
Збите копитами до крові сонце	165
Сходилися до лісу	166

Поразка	167
Прокидаюся з кривавою	168
Проростає душа моя	170
ПОЛОВЕЦЬКІ СТРИЛИ	171
Усе, що в «Слові», почалось для мене	172
Я востаю у землю, в глибини її	173
Хтось викрав грім і всівся на рядні	174
У вікні моєї уяви	175
Коли стане – під нелинь-дубом	176
У дуслі старої антонівки	177
Бувальщина	178
Дружинники на полі ратному	180
З-під білого каменю	181
У ранковій імлі	182
Стріла поцілила мене	184
У п'ятницю-починальницю	185
Намагаюся уявити князя Всеволода	186
Міст калиновий прогинається	187
Весілля було у розпалі	188
На полі ратному	190
Приймаю цю поразку, як свою	191
Коли схарапуджені коні русичів	192
Це сон чи марення, чи ява?	193
Загусає тінь яворова	194
Повернувся з полону	195
Дощ цвілить в землю. А земля глевка	196
Синє море Дніпра	197
Про поезію Миколи Ткача	198
Про автора	201